

Samordningsförbund
Gävleborg

ARBETSINTEGRERANDE SOCIALA FÖRETAG

Handlingsplan 2018

**Insats för utveckling av
Arbetsintegrerande socialt företagande
Samordningsförbund Gävleborg**

Innehållsförteckning

1. BAKGRUND	3
1.2 Dubbla affärsidéer	3
1.3 Samhällsnytta med arbetsintegrerande sociala företag	3
1.4 Definition	4
1.5 Identifierade behov för långsiktigt utveckling av ASF	4
2. SYFTE	5
3. MÅL	5
4. MÅLGRUPPER	6
5. TVÅ HUVUDSPÅR FÖR INSATSEN	6
5.1 Strukturinriktade insatser	6
5.2 Individinriktade insatser	6
6. SAMVERKANSPARTER	6
7. TIDSPLAN	7
8. ORGANISATION	7
9. DOKUMENTATION	7
9.1 Dokumentation	7
9.2 Löpande uppföljning	7
9.3 Återrapportering	7
10. UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING	7
10.1 Uppföljning	7
10.2 Utvärdering	7
BILAGA 1 - AKTIVITETSPLAN	8
Processmål 3.2.1	8
Processmål 3.2.2	9
Processmål 3.2.3	10
Processmål 3.2.4	10
Processmål 3.2.5	11
BILAGA 2 – INDIKATORER FÖR ATT MÄTA MÅLUPPFYLLELSE OCH EFFEKT AV INSATS	12

Utveckling av arbetsintegrerande sociala företag

1. Bakgrund

Ett arbetsintegrerande socialt företag - ASF, har som mål att genom arbete och delaktighet integrera människor i samhälle och arbetsliv.

Samordningsförbund Gävleborg ser en stor möjlighet och utvecklingspotential i ASF och har beslutat att långsiktigt stödja denna utveckling. Den aktuella satsningen genomförs under 2016-2018.

Det finns i dag ca 30 aktivt verksamma ASF i vårt län. Cirka 350 personer är verksamma i företagen, varav cirka 200 är anställda. Arbetsträning och rehabilitering är en viktig del i verksamheten. ASF är dock en relativt ny företagsform och för många fortfarande okänt. Det är därför viktigt för legitimiteten att länets innevånare, folkvalda och tjänstemän inom offentlig sektor får ökad kunskap och kännedom om arbetsintegrerat socialt företagande.

Etablering och förankring av ASF i länet är störst i Hälsingland med ca: 15 företag, med ca 150 personer anställda. I Hälsingland finns även en etablerad, utvecklad och medveten stödstruktur för ASF som finansieras av parterna i några kommuner.

I Nordanstig, Hudiksvall och Bollnäs kommuner avsätter IFO/Socialtjänst och Arbetsmarknadsenheter/KS, medel för att finansiera indirekt stöd till lokala ASF. Ett stöd som ger kvalitetssäkring genom handledning, nätverksbyggande och kompetensförsörjning inom flera olika områden.

Samordning för utveckling och stöd till befintliga ASF, upphandlas genom direktupphandling av respektive kommun. Upphandlande myndighet gör i avtal med leverantör upp om vad den operativa insatsen ska omfatta. I Nordanstig, Hudiksvall och Bollnäs kommun är upphandlad leverantör Coompanion Gävleborg och utgör i länet den enda aktör som levererar direkt stöd till ASF genom direkt upphandling och idéburet offentligt partnerskap (IOP).

1.2 Dubbla affärsidéer

ASF har dubbla affärsidéer, dels erbjuder de samhällsnyttiga tjänster till myndigheter om platser för individer i behov av arbetsträning och arbetsrehabilitering. Dels erbjuder ASF produkter och tjänster som är allmännyttiga, som är en förutsättning till egen försörjning.

I viss utsträckning köper och upphandlar kommuner allmännyttiga tjänster från sociala företag då detta förutom levererad tjänst också ger goda sociala resultat. Möjligheten till upphandling med beaktande av sociala hänsyn finns, men tillämpas i mycket ringa utsträckning.

1.3 Samhällsnytta med arbetsintegrerande sociala företag

Arbetsintegrerande sociala företag är samhällsekonomiskt nyttiga. Framför allt för att de skapar arbetstillfällen och hjälper människor tillbaka till arbetslivet. Företagen bidrar även till minskade samhällskostnader och skapar stora sociala mervärden för enskilda människor.

Flera rapporter påvisar att anställningar i arbetsintegrerande sociala företag har långsiktigt positiva effekter på etableringen på arbetsmarknaden och att ASF medför positiva effekter när det gäller fler i studier, färre arbetslösa och i arbetsmarknadsåtgärder, färre sjuka och färre i ekonomiskt bistånd.

1.4 Definition

Arbetsintegrerande sociala företag kan organiseras och ägas på flera olika sätt men har ändå vissa gemensamma grundstenar som förenar. Tillsammans med företrädare för företagen, rådgivare och andra myndigheter har Tillväxtverket tagit fram följande kriterier som definierar ett arbetsintegrerande socialt företag:

Arbetsintegrerande sociala företag är företag som driver näringsverksamhet - producerar och säljer varor och/eller tjänster:

- **Med övergripande ändamål att integrera människor som har stora svårigheter att få och/eller behålla ett arbete, i arbetsliv och samhälle.**
 - Det innebär att företagen försöker skapa nya arbetstillfällen men också att man erbjuder arbetsträning, rehabilitering mm för att de som deltar i verksamheten ska kunna få arbete hos andra arbetsgivare.
- **Som skapar delaktighet för medarbetarna genom ägande, avtal eller på annat väl dokumenterat sätt.**
 - Det kan innebära att företaget drivs som ett arbetskooperativ men kan också innebära att företagets verksamhet organiseras så att alla kan ta del i beslut om företaget och om sin egen utveckling.
- **Som i huvudsak återinvesterar sina vinster i de egna eller liknade verksamheter.**
 - Det innebär vanligen att vinster (överskott) används till att anställa fler, utveckla verksamheten, erbjuda kompetensutveckling eller för att utveckla nya sociala företag.
- **Som är organisatoriskt fristående från offentlig verksamhet.**
 - Det innebär att företaget inte har ägare som är kommuner eller andra offentligt ägda organisationer.

Det finns inte något särskilt regelverk eller någon särskild företagsform för arbetsintegrerande sociala företag. Regeringen fattade dock beslut om en handlingsplan för arbetsintegrerande sociala företag den 22 april 2010, där man hänvisade till definitionen ovan.

1.5 Identifierade behov för långsiktig utveckling av ASF

För en god och långsiktig utveckling av ASF har Samordningsförbundet identifierat följande behov;

- ökad kunskap hos tjänstemän inom offentlig sektor och hos politiker

- upprättade riktlinjer och stöd som vägleder myndigheten hur man på bästa sätt stödjer utveckling för ökad integration på arbetsmarknaden genom ASF.
- samordning och samordnad finansiering hos parterna för att möjliggöra utveckling av en eller flera övergripande stödstruktur/er för ASF i länet
- kunskap om möjligheterna att köpa platser för individer/deltagare hos befintliga ASF
- finansieringslösningar av deltagarplatser hos ASF
- kunskap om möjligheten att köpa allmännyttiga tjänster av ASF
- kunskap hos offentliga aktörer om möjligheten att göra offentlig upphandling med sociala hänsyn
- närmare samarbete och kontakt mellan ASF och myndigheter

2. Syfte

Syftet är att ge en breddad och fördjupad kunskap om ASF samt hur myndigheter på ett effektivt sätt kan utveckla, samverka med och dra nytta av ASF, för att personer ska komma i arbete, utbildning eller närma sig arbetsmarknaden och egen försörjning.

3. Mål

3.1 Övergripande mål

Det övergripande målet med insats för utveckling av ASF är att skapa ett effektivt stöd till individen genom att öka kompetens hos parterna om villkor, förutsättningar och potential med ASF.

3.2 Processmål

3.2.1

Att ASF är känt på övergripande nivå hos länets alla berörda myndigheter och organisationer.

3.2.2

Att kommuner i Gävleborgs län och Region Gävleborg upprättar riktlinjer och stöd som vägleder myndigheten hur man på bästa sätt stödjer utveckling för ökad integration på arbetsmarknaden genom ASF.

3.2.3

Att skapa förutsättningar för att etablera och utveckla flera lokala hållbara stödstrukturer med regional samverkan för ASF.

3.2.4

Att upprätta ett länsövergripande råd/akademi för ASF.

3.2.5

Att fler individer med funktionshinder och nyanlända som idag står utanför arbetsmarknaden bereds arbetsträning, rehabilitering och anställning i ASF.

4. Målgrupper

- Individer mellan 16-64 år som är i behov av insatser som ger förutsättningar till inträde på arbetsmarknaden mot egen försörjning.
- Politiker och tjänstemän som möjliggör utveckling av ASF.

5. Två huvudspår för insatsen

5.1 Strukturinriktade insatser

Samordning och informationsspridning är grundläggande för en långsiktig och hållbar strukturpåverkan för utveckling av arbetsintegrerande sociala företag.

Genom att anställa/finansiera en processledare med uppdrag att dels verka strategiskt för ökad samverkan mellan parterna och dels aktivt bedriva informationsspridning om ASF, kan förbundet utgöra den plattform som leder till lokal och/eller regional utveckling av ASF i länet.

Uppdraget för processledare är att;

1. Förmedla och bidra till ökad kunskap om ASF hos politiker i kommunerna och Region Gävleborg.
2. Förmedla och bidra till ökad kunskap om ASF hos tjänstemän i offentliga organisationer.
3. Samordna regionala och lokala arbetsgrupper/råd för ASF i syfte att skapa ökad legitimitet och forum för kompetensspridning.
4. Etablera samverkan för lokala och regionövergripande stödstrukturer för ASF.
5. Stödja utveckling av samverkan mellan myndigheter och aktivt verksamma ASF i länet.

5.2 Individinriktade insatser

5.2.1 Platser hos ASF

För att bereda fler individer, med behov av anpassad rehabilitering och arbetsträning, avsätter förbundet medel för stödfinansiering av platser hos de arbetsintegrerande sociala företagen.

Syfte är dels att bereda fler personer möjligheten till anpassad rehabilitering/arbetsträning och samtidigt ge samverkande myndigheter enklare tillträde att nyttja de ASF.

Medel kan, inom ramen för förbundets satsning, sökas av förbundets parter enligt överenskommelse och efter det att avtal upprättats. Medel rekvireras i efterskott enligt fakturaunderlag om 200 kr/dag för placering hos ASF. Avtal mellan part/huvudman och lokalt ASF upprättar huvudman själv genom upphandling/direktupphandling och säkerställer att ASF levererar enligt avtal.

Alla individinsatser finansierade helt eller delvis av förbundet ska registreras i SUS.

6. Samverkansparter

Insatser om ökad kompetens och strukturpåverkan för utveckling inom området arbetsintegrerande socialt företagande, sker i nära samarbete med och kanaliseras via förbundets medlemsorganisationer.

Mysam-grupper i respektive kommun
Arbetsförmedlingen

Försäkringskassan
Region Gävleborg
Kommunerna Bollnäs, Gävle, Hofors, Hudiksvall, Ljusdal, Nordanstig, Ockelbo, Ovanåker,
Sandviken och Söderhamn.

7. Tidsplan

- Insatsen omfattar verksamhetsåret 2018.
- Rapport sammanställs och presenteras två gånger per år av samordnare för ASF insatsen.

8. Organisation

<i>Uppdragsgivare:</i>	<i>Förbundsstyrelse</i> Samordningsförbund Gävleborg
<i>Processägare:</i>	Förbundschef: Anna-Karin Hainsworth Verksamhetsutvecklare: Per Lundgren
<i>Processledare:</i>	Ronney Olsson
<i>Administratör:</i>	Lena Hörberg

9. Dokumentation

9.1 Dokumentation

Dokumentation kommer att finnas tillgänglig på Samordningsförbundet Gävleborgs hemsida.

9.2 Löpande uppföljning

Processledaren har regelbunden avstämning med processägare och uppdragsgivare.

9.3 Återrapportering

Processledaren rapporterar löpande uppdraget till processägare och uppdragsgivare under verksamhetsåret .

10. Uppföljning och utvärdering

10.1 Uppföljning

Genom uppföljning av upprättade mål avläser vi hur god måluppfyllelse vi nått med insatsen och vad som händer. Uppföljning sker fortlöpande genom insamling av data kopplade till uppsatta mål. SUS kommer att användas för löpande uppföljning av deltagare.

10.2 Utvärdering

Genom att upprätta en separat utvärderingsplan för insatsen kan vi mäta effekter av de olika insatser som vi genomför. Se indikatorer bilaga 2.

Bilaga 1 - Aktivitetsplan

Processmål 3.2.1

- ASF är känt på övergripande nivå hos länets alla berörda myndigheter och organisationer

Aktivitet	Hur	Ansvarig	När
Informations/dialog möten	Erbjuda information till politiker och politiska forum i kommun och region med ansvar för berörda ansvarsområden.	Processledare, Förbundschef, Verksamhetsutvecklare	Löpande
Informations/dialog möten	Erbjuda information till chefer, handläggare och berörda tjänstemän hos parterna inom berörda professioner, vid APT och utbildnings dagar.	Processledare,	Löpande
Arbetskonferens/workshop	Delta i lokala workshops och arbetskonferenser	Processledare	Löpande
Frukostmöten	Arrangera och bjuda in parter och intressenter till lokala informations möten under trevliga former.	Processledare	10 ggr 2018
Seminarier	Arrangera och bjuda in parter till mini seminarier	Processledare	Vid behov, Minst 4 ggr.
Mässa	I samarbete med parter och andra aktörer medverka vid mässor för ASF	Processledare, Verksamhetsutvecklare	Hösten 2018
Utbildning	Erbjuda en till två dagars utbildning till chefer, handläggare och berörda tjänstemän hos parterna inom berörda professioner.	Processledare, Verksamhetsutvecklare, Konsulttjänst	Löpande
Studieresor	Arrangera och erbjuda studieresor till politiker i kommun och region, chefer, handläggare och berörda tjänstemän hos parterna inom berörda professioner, till ASF för ökad kännedom.	Processledare, Verksamhetsutvecklare i samverkan med initierade parter och lokala ASF.	Vid behov och löpande
Sprida aktuell information och dialog	Delta i Mysam-möten	Processledare, Förbundschef, Verksamhetsutvecklare	Löpande
Informationsutskick	Sammanställa informationsbrev riktat till berörda parter.	Processledare, Verksamhetsutvecklare	Vid behov
Webbsida	Information på samordningsförbundets hemsida om ASF	Processledare, Verksamhetsutvecklare	Löpande

Processmål 3.2.2

- Att kommuner i Gävleborgs län och Region Gävleborg upprättar riktlinjer och stöd som vägleder myndigheten hur man på bästa sätt stödjer utveckling för ökad integration på arbetsmarknaden genom ASF.

Aktivitet	Hur	Ansvarig	När
Informations/dialog möten	Erbjuda information till politiker och politiska forum i kommun och region med ansvar för berörda ansvarsområden.	Processledare, Förbundschef, Verksamhetsutvecklare	Löpande
Informations/dialog möten	Använda befintliga kommuner, regioners och myndigheters befintliga policybeslut och riktlinjer som vägledning. Tillika att sprida kunskap om hur parter aktivt lokalt och regionalt arbetar för utveckling av ASF. Dialog med Mysam-grupper.	Processledare, Förbundschef, Verksamhetsutvecklare	Löpande
Inventering av intresse för etablerings analys för ASF	Dialog i Mysam-grupper, berörda parter	Processledare	Löpande
Inventering av finansierings lösningar för start och mobilisering av ASF	Dialog med Mysam-grupper, chefer hos berörda parter och styrgrupp för insatsen. Omvärldsbevakning och kontakt med berörda brukarorganisationer, ASF och aktörer inom social ekonomi.	Processledare, Verksamhetsutvecklare	Vid behov
Studieresor	Arrangera och erbjuda studieresor till politiker i kommun och region, chefer, handläggare och berörda tjänstemän hos parterna inom berörda professioner, till ASF för ökad kännedom.	Processledare, Verksamhetsutvecklare i samverkan med initierade parter och lokala ASF.	Vid behov och löpande

Processmål 3.2.3

- Skapa förutsättningar för att etablera och utveckla flera lokala hållbara stödstrukturer med regional samverkan för ASF.

Aktivitet	Hur	Ansvarig	När
Informations/dialog möten	Använda befintliga etablerade stödstrukturer som vägledning. Använda Glada Hudik-modellens erfarenheter. Sprida kunskapsbasen sofisam.se. Dialog med Mysam-grupper.	Processledare, Verksamhetsutvecklare	Löpande
Inventering av intresse för upprättande av lokal/regional stödstruktur för ASF	Dialog i Mysam-grupper och med politiska företrädare lokalt och regionalt.	Processledare	Löpande
Information och dialogmöten om finansieringslösningar för stödstruktur för ASF Tex. Genom IOP	Dialog i Mysam-grupper, politiska företrädare och chefer för parterna. Omvärldsbevakning och kontakt med etablerade lösningar av stödstrukturer. Dialog i MYSAM-grupper.	Processledare, Förbundschef, Verksamhetsutvecklare	Vid behov
Bevaka och samordna insatser med andra aktörer som driver och/eller utvecklar projekt.	Medverka vid dialogmöten och upprätthålla kontakt med berörda parter och nätverk.	Processledare, Verksamhetsutvecklare	Löpande

Processmål 3.2.4

- Upprätta ett länsövergripande råd/akademi för ASF.

Aktivitet	Hur	Ansvarig	När
Initiera idén och mobilisera intressenter för bildande av ett länsövergripande råd för samordnat stöd och utveckling av ASF.	Sammankalla nyckelpersoner hos parterna, politiken och etablerade ASF för dialog om syfte.	Processledare. Verksamhetsledare	Löpande
Etablera länsövergripande råd för samordnat stöd och utveckling av ASF.	Dialog med intressenter.	Processledare. Verksamhetsledare	Vid behov
Bevaka och samordna insatser med andra aktörer som driver och/eller utvecklar projekt.	Medverka vid dialogmöten och upprätthålla kontakt med berörda parter och nätverk.	Processledare, Verksamhetsutvecklare	Löpande

Processmål 3.2.5

- Att fler individer med funktionshinder och nyanlända som idag står utanför arbetsmarknaden bereds arbetsträning, rehabilitering och anställning i ASF.

Aktivitet	Hur	Ansvarig	När
<p>Erbjuda förbundets parter stödfinansiering för köp av individ inriktade insatser hos befintliga ASF.</p> <p><i>Platser avser individer som ingår i Finsams målgrupp med behov av rehabiliteringsplatser, arbetsträningsplatser och liknande insatser med placering i ett ASF.</i></p>	<p>Genom utlysning av finansiellt stöd. Informations spridning i dialog med Mysam-grupper och på webbsidan. Dialog med Mysam-grupp och berörd verksamhet.</p>	<p>Processledare, Förbundschef</p>	<p>Löpande, utifrån behov från parterna och utifrån budget</p>

Bilaga 2 – Indikatorer för att mäta måluppfyllelse och effekt av insats

Antal organisationer/grupper som fått information om ASF

- Målbild: 30 organisationer/grupper under verksamhetsår 2018

Antal medarbetar som fått information om ASF

- Målbild: 500 stycken personer under verksamhetsår 2018

Antal politiker som fått information om ASF

Målbild: 250 stycken politiker under verksamhetsår 2018

Antal genomförda informationsinsatser för ökad kunskap om ASF (seminarier, konferenser, mässor, frukostmöten, informationsmöten)

- Målbild: 50 stycken informationsinsatser ska genomföras under verksamhetsår 2018

Antal aktivt verksamma ASF i länet

Verksamma 2018-01-01: 25 aktivt verksamma ASF.

- Målbild: 2018-12-31: 30 aktivt verksamma ASF.

Antal anställda i verksamma ASF i länet

Anställda 2018-01-01: 190 personer tillsvidare anställda i verksamma ASF.

- Målbild: 2018-12-31: 200 personer tillsvidare anställda i verksamma ASF.

Antal deltagare i verksamma ASF i länet

Deltagare 2018-01-01: 150 stycken personer deltar i åtgärd i verksamma ASF.

- Målbild: 2018-12-31: 180 stycken personer deltar i åtgärd i verksamma ASF.

Antal platser som stödfinansieras av förbundet

- Målbild: 10 platser hos ASF stödfinansieras av förbundet under verksamhetsår 2018.

Utfall för individen av de platser förbundet stödfinansierat

- Målbild: 30 % av de av förbundet stödfinansierade platserna har resulterat i studier eller eget arbete efter insats.

Antal kommuner som aktivt samverkar i stödstruktur för ASF

Antal kommuner 2018-01-01 som ingår i någon form av stödstruktur är fyra kommuner – Hudiksvall, Nordanstig, Söderhamn och Bollnäs.

- Målbild: 2018-12-31: Totalt sju kommuner ska ingå i någon form av stödstruktur för stöd till ASF

Upprättande av regionövergripande råd/akademi för ASF

- Målbild: ett regionövergripande råd/akademi ska initieras under verksamhetsår 2018

Följa upp jämställdheten och utvecklingen i ASF företagen i Gävleborg

-Målbild: en tydlig bild om jämställdheten och hur utvecklingen fortskrider i ASFen i länet under 2018